

технологічної діяльності; перспективне і поточне планування проектно-технологічної діяльності; учні оволодіють основними етапами проектно-технологічної діяльності; кожному учневі буде забезпечений вільний вибір об'єктів проектування та режим технологічної діяльності; вчитель систематично спонукатиме учнів до проектно-технологічної діяльності, реалізовуватиме особистісно-орієнтований підхід на уроках технології під час виконання творчих проектів; забезпечуватиметься розвиток творчого потенціалу учнів під час виконання проектів; органічно поєднуюватиметься урочна та позаурочна навчально-трудова діяльність учнів з проектування і виготовлення виробів; органічно поєднуюватиметься індивідуальна, парна та групова форми виконання творчих проектів; здійснюватиметься формування в учнів навичок самостійної діяльності [2].

Отже, все вище зазначене говорить про те, що проектно-технологічна діяльність забезпечує розв'язання навчальних та суспільних завдань. З одного боку проектно-технологічна діяльність формує передумови для розвитку творчих здібностей учнів, їх пізнавальної самостійності, а з другого – вона сама є важливим чинником для розкриття творчого потенціалу особистості. Трудове навчання тісно пов'язане з життям, з вивченням основ наук у школі і виробництвом, а використання методу творчих проектів створює найкращі умови для розвитку знань, умінь та навичок школярів. Саме тому зазначена проблема є дуже важливою та потребує подальшого вивчення.

Список використаної літератури

1. Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1392.
2. *Коберник О.М.* Проектування навчально-виховного процесу в школі / О.М. Коберник. – К. : Хрещатик, 1996. – 153 с.
3. *Фіцула М.М.* Педагогіка: Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних закладів освіти. – К.: Видавничий центр «Академія». 2000. - 544 с
4. *Яцук С.М.* До питання сутності технологічної освіти // Трудова підготовка у III тисячолітті: зміст і технології: 36. ст. Тернопільського держ. пед. ун-ту ім. Володимира Гнатюка. Серія: Педагогіка. – 2004. –С. 152 – 155.

Катерина Ярьсько

ПРОБЛЕМАТИКА УСИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

Суттєве значення інноваційного розвитку українського суспільства та покращення якості життя людини має забезпечення підвищення якості освіти. Проблематика забезпечення якості вищої з роками набуває особливої актуальності, та є найбільш обговорюваною. Про це свідчать державні програми розвитку вищої освіти, новий Закон «Про вищу освіту», в якому вперше з'являється окремий розділ, що присвячується проблемам забезпечення якості вищої освіти в Україні.

Забезпечення розвитку якості вищої освіти залишається найбільш дискусійною темою у широкому колі сучасних дослідників, оскільки підходи до її розвитку кардинально відрізняються один від одного. Тим самим наукова концептуалізація даної проблематики стає актуальною, та пов'язується з пошуком джерел та перспектив розвитку інновацій [1].

Якість процесу вищої освіти – це якість освітньої діяльності, якість технології освіти, використання активних форм навчання, контролю освітнього процесу, якість мотивації викладацького складу на творчість і ефективність педагогічної роботи, якість ставлення студентів до навчання, інтенсивність освітнього процесу, методи презентації знань. Як зауважено в Законі України «Про вищу освіту», «якість освітньої діяльності – рівень організації освітнього процесу у вищому навчальному закладі, що відповідає

стандартам вищої освіти, забезпечує здобуття особами якісної вищої освіти та сприяє створенню нових знань» [2].

Якість вищої освіти характеризує результат освітньої діяльності: усвідомлення професіоналізму, розпізнання і реалізація індивідуальних здібностей та особливостей, задоволення вимог споживачів, працевлаштування, кар'єра і зарплатня, оволодіння методологією самоосвіти, наявність гарантії застосування отриманих знань і практичних навичок із вигодою для дипломованого спеціаліста. У Законі України «Про вищу освіту» акцентується, що «якість вищої освіти – рівень здобутих особою знань, умінь, навичок, інших компетентностей, що відображає її компетентність відповідно до стандартів вищої освіти» [2, 3].

Міністерство освіти і науки України з метою подальшого розвитку національної системи освіти, забезпечення якості вищої освіти та її інтеграції в європейське і світове освітнє співтовариство видало наказ від 13.07.2007 р. № 612 "Про затвердження Плану дій щодо забезпечення якості вищої освіти України та її інтеграції в європейське і світове освітнє співтовариство на період до 2010 року".

Досвід модернізації системи освіти в Україні показав, що якість вищої освіти визначається передусім якістю стандартів освіти та професійної підготовки, інфраструктурами внутрішнього й зовнішнього середовища, рівнем управління навчальним закладом [4].

Впровадження та розробка системи заходів і стандартів вищої освіти, які направлені на забезпечення вищими навчальними закладами єдиних підходів щодо оцінювання якості освітньої діяльності та якості вищої освіти незалежно від їх типів, рівнів акредитації, форм власності.

Ця система заключає в собі державний стандарт вищої освіти, галузеві стандарти вищої освіти, стандарти вищої освіти вищих навчальних закладів. Державні стандарти забезпечують не тільки європейський рівень формування освіти та вироблення професійних навичок, а й виховання гармонійно розвиненої, соціально-активної, толерантної людини з високими конфесійними цінностями, яка здатна до саморозвитку та самовдосконалення.

Впровадження європейських стандартів на фундаментальному рівні, що повинні стати засобом забезпечення урядових заборук та гарантом забезпечення максимальної варіативності і структури підготовки з тим, щоб блискавично реагувати на зміну пріоритетів на ринку праці даний час є проблемним.

Адже центральною ідеєю Болонського процесу є підвищення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в цілому та кожного вищого навчального закладу зокрема.

Протягом попередніх років виникали певні переміни в реформуванні вищої освіти України. а саме:

- впроваджено систему контролю за якістю освітньої діяльності та якістю вищої освіти через інституцію ліцензування та акредитації. Завершено їх трансформацію та організаційну перебудову, розроблено та впроваджено необхідні нормативно-правові акти;

- запроваджується система рейтингового оцінювання результатів діяльності вищих навчальних закладів;

- впроваджено сучасні підходи до організації навчального процесу за денною, вечірньою та заочною формами навчання;

- набуває поширення форма навчання - екстернат;

- створюються умови для реалізації системи дистанційного навчання;

- вектор спрямовується на удосконалення організації самостійної роботи студентів, підвищення її ефективності через поліпшення ресурсного забезпечення.

Система вищої освіти України стає сьогодні все більш відкритою, гнучкою, здатною до саморозвитку співвідносно до світових моделей, враховує потреби сучасності, зберігаючи національні особливості і позитивні надбання вітчизняних освітянських та наукових шкіл. Отже, базовою стратегією розвитку системи вищої освіти є систематичне підвищення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти [5].

Отже, для України, яка чітко визначила орієнтир на входження в освітній простір Європи, здійснює модернізацію освітньої діяльності в контексті європейських вимог, проблема якості освіти є однією з основних. Проте позитивні тенденції, які намітилися у системі вищої освіти, все ж стримуються нерозробленістю конкретних механізмів підвищення її якості, існуючою системою централізованого жорсткого контролю та відсутністю культури забезпечення якості освіти всіма учасниками освітнього процесу.

Список використаної літератури

1. *Бабін І.І.* Забезпечення якості вищої освіти: європейський, національний та інституційний рівні / І.І. Бабін // *Наука і освіта*. – 2011. – № 1. – С. 7–13.
2. Закон про вищу освіту : Закон України станом на 1 верес. 2015 р. – Х.: Право, 2015. – 104 с.
3. *Клімова Г.П.* Якість вищої освіти у аспекті інноваційного розвитку вищої школи України / Г. П. Клімова // *Концептуальні засади становлення інноваційного суспільства в Україні : монографія / кол. авт.: Г.П. Клімова, С.М. Іванов, Л.С. Шевченко та ін. ; за ред. Ю.Є. Атаманової, Г.П. Клімової*. – Х.: Право, 2015. – С. 355–374.
4. Про затвердження Плану дій щодо забезпечення якості вищої освіти України та її інтеграції в європейське і світове освітнє співтовариство на період до 2010 року /режим доступу <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0612290-07>

Сергій Красильнюк

ІДЕЯ УЧНІВСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ В ТЕОРІЇ І ПРАКТИЦІ ВІТЧИЗНЯНИХ ПЕДАГОГІВ ХХ СТ.

У 20-х рр. ХХ ст. багато вітчизняних учених були прихильниками ідей вільного виховання. Одним із таких учених був К. Вентцель. Його праця “Декларація прав дитини” (1917) стала однією з перших у світі, у ній висвітлювалися його основні педагогічні ідеї – відокремленість школи від держави, що дозволяє організувати незалежний самоврядний, безкоштовний та доступний освітній заклад; виховання та освіта не повинні підкорятися будь-якій меті, а бути вільними. Багато його ідей були нереальними, але їх він доводив через самоврядність дітей. Завдання вчителів він убачав у допомозі дитині здійснювати саму себе, розвивати у дітей волю, виховувати мораль. Костянтин Миколайович обґрунтував необхідність розробки космічної педагогіки, основна ідея якої – єдність особистості, яку виховують, з неосяжним космосом [1; 2].

В. Сорока-Росинський – один із відомих учених-педагогів, який зробив значний внесок у розвиток питань теорії та практики учнівського самоврядування. Засновник всевітньо знаної школи-комуни для виховання “важких” підлітків імені Ф.М. Достоєвського (інша назва – “Республіка ШКІД”). Вважав, що основні принципи національного виховання повинні закладатися в сім’ї: через релігійне виховання й працю, виховання на традиціях усної народної творчості. Відстоював ідеї демократичності виховання й навчання, принцип колективного виховання з урахуванням індивідуальності кожного вихованця. Був переконаний у необхідності переходу від примусу до принципу добровільності на основі самодіяльності, самоврядування, змагальності й самокритичності; будь-яке знання перетворювати в дію. Розглядав принцип гри як природну потребу зростаючого організму в організації всієї життєдіяльності. Гуманізм